

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy Milana Taubera, soudce Vadima Hlavatého a soudkyně Pavly Klusáčkové ve věci

žalobce: **Z-Group bus a.s.**, IČO 45192120
se sídlem třída Tomáše Bati 258, Zlín
zastoupený advokátem JUDr. Pavlem Vyroubalem
se sídlem Palackého 168, Vsetín

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra**
se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

za účasti: **Plzeňský kraj**
se sídlem Škroupova 1760/18, Plzeň

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 30. 6. 2022, č. j. MV-55630-64/ODK-2021,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
 - II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

III. Osoba zúčastněná na řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Obsah žaloby

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví uvedeného rozhodnutí, kterým žalovaný ve sporu mezi žalobcem a zúčastněnou osobou z veřejnoprávní smlouvy o závazku veřejné služby k zajištění dopravní obslužnosti území Plzeňského kraje veřejnou linkovou dopravou uzavřené dne 3. 2. 2009, v němž se zúčastněná osoba na žalobci domáhala zaplacení částky 17 995 102,07 Kč s příslušenstvím, rozhodl tak, že žalobce je povinen zúčastněné osobě zaplatit jako přeplatek na vyúčtování: I. za období roku 2017 částku 9 763 231,96 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 8,5 % ročně z této částky za dobu od 2. 4. 2018 do zaplacení, II. za období roku 2018 částku 8 231 780,11 Kč se zákonným úrokem z prodlení ve výši 9,75 % ročně z této částky za období od 2. 4. 2019 do zaplacení; to vše do 30 dnů od právní moci rozhodnutí. Dále byla žalobci uložena povinnost zaplatit zúčastněné osobě náhradu nákladů řízení ve výši 899 755,50 Kč.
2. Napadené rozhodnutí navazuje na dřívější rozhodnutí žalovaného ze dne 26. 1. 2022, č. j. MV-55630-42/ODK-2021, kterým žalovaný v témže sporu z veřejnoprávní smlouvy vydal mezitímní rozhodnutí dle § 148 odst. 1 písm. a) správního řádu o tom, že nárok zúčastněné osoby je v základu věci důvodný.
3. Žalobce v žalobě uvedl, že se žalovaný řádně nevypořádal s jeho návrhy na provedení důkazů. Žalobce k ověření údajů uváděných zúčastněnou osobou navrhoval provedení důkazu vypracováním znaleckého posudku, neboť je přesvědčen o tom, že žalovaný není schopen v rámci své kompetence posoudit a vyhodnotit údaje v rádech několika tisíců položek, jak byly předloženy zúčastněnou osobou k důkazu v elektronické podobě. Tuto schopnost zpracovat řádně předložené údaje v požadovaných termínech neměl ani žalobce, ačkoli je odbornou osobou podnikající v dané oblasti – přeprava osob a přepravní systémy. Znalecký posudek by byl schopen objektivizovat odborné otázky, měl a mohl být proveden v navrhovaném rozsahu toliko ve správním řízení a nejednalo by se o přesun důkazního břemene na správní orgán.
4. Žalobce nespороval právní závěry napadeného rozhodnutí o tom, že závazek veřejné služby nemůže být založen zpětně a s ohledem na tuto skutečnost byly vyhodnoceny jako neplatné ujednání dodatku smlouvy o závazku veřejné služby pro rok 2017, kdy žalovaný došel k závěru, že žalobce neprovozoval přepravu v rámci závazku veřejné služby, a stejně tak po část roku 2018.
5. Žalobce se ovšem neztotožnil se závěrem žalovaného, že pokud byl uzavřen neplatný dodatek smlouvy o závazku veřejné služby, byla jím uzavřena samostatná nová veřejnoprávní smlouva nepojmenovaná a účastníci v ní dohodli způsob vypořádání vzájemných plnění. Pro případ, že dojde k uzavření neplatné smlouvy o závazku veřejné služby, stanovuje judikatura pravidla postupu a dodatek původní smlouvy nelze považovat za jinou veřejnoprávní smlouvu. Nadto byl dodatek smlouvy o závazku veřejné služby uzavřen až v roce 2018; celý rok 2017 a část roku 2018 bylo žalobcem poskytováno plnění, které bylo zúčastněnou osobou přijato.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

6. Dle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 2. 2017, č. j. 10 As 171/2016-51, je i v oblasti veřejnoprávních smluv představitelná veřejnoprávní obdoba nároku, jakým je v oblasti práva soukromého nárok na vydání bezdůvodné obohacení. Jeho nedílnou součástí je i nárok na ušlý zisk, žalovaný byl tedy povinen zabývat se tím, jaká je výše poskytovaného plnění a protiplnění a jaká je obvyklá výše ušlého zisku poskytovaná zúčastněnou osobou, která ve srovnatelném období poskytovala jiným dopravcům na svém území částku ušlého zisku ve výši 2 a více Kč za jeden km výkonu. Na tuto část dokazování vzhledem ke svým právním závěrům žalovaný rezignoval.
7. Odůvodnění napadeného rozhodnutí týkající se ustanovení o přiměřeném zisku postrádá dle žalobce logiku. Pokud byly dodatky smlouvy o závazku veřejné služby po většinu uplatněného období vyhodnoceny jako neplatné, nemůže k nim žalovaný přistupovat jako k platným a používat pravidla či judikaturu týkající se přiměřeného zisku. Žalovaný tudíž dospěl k nesprávnému závěru, že přiměřený zisk mezi účastníky sjednán nebyl.
8. V odůvodnění napadeného rozhodnutí je akcentováno, že příloha dodatku smlouvy o závazku veřejné služby má toliko informativní charakter, ustanovení dodatku o poskytování záloh na zisk má platnost pro režim celé smlouvy o závazku veřejné služby (resp. jejího dodatku), nikoliv tedy jen pro případné zálohové platby; totéž má plynout z čl. V odst. 18 smlouvy ve znění dodatku č. 4/2018. Naopak dle žalobce se v případě dodatku jednalo o explicitní vymezení konkrétní situace – zálohy na zisk, a toto nemůže být vykládáno mimo její rámec. Stejně jako v případě ostatních dopravců působících na území Plzeňského kraje mu přiměřený zisk náleží, a jeho výše byla sjednána toliko informativně v příloze smlouvy, neboť je ve smyslu judikatury omezena celkovou výší sjednané ztráty.
9. Dalším argumentem žalovaného byla okolnost, že při sjednání přiměřeného zisku nebylo postupováno shodně jako v minulých letech, a proto byla procesní obrana vyhodnocena v neprospěch žalobce. Žalobce k tomu poznamenal, že smluvní strany mezi sebou uzavřely dohodu o narovnání, přičemž žalobce k tomu byl fakticky donucen hrozbou exekucí, která se týkala spolupráce smluvních stran v letech předcházejících uplatněnému nároku. Ke vztahům z minulých let tak nelze vůbec přihlížet.

Vyjádření žalovaného

10. Žalovaný navrhl žalobu zamítnout. K námitce žalobce, že žalovaný nevypořádal jeho návrh na provedení důkazu vypracováním znaleckého posudku, žalovaný uvedl, že žalobce takový návrh v průběhu řízení nevznesl. Žalobce ve svém vyjádření ze dne 10. 6. 2021, č. j. MV-55630-12/ODK-2021, předestřel, jak by mohl správní orgán v dané věci postupovat, a v této souvislosti vyjádřil přesvědčení, že za určitých podmínek by dle jeho názoru bylo nutné zpracovávat znalecké posudky. Dle žalovaného nelze vyjádření žalobce považovat za návrh na provedení důkazu vypracováním znaleckého posudku, neboť žalobce tímto pouze vyjádřil svou domněnku.
11. Žalobce navíc ve stejném vyjádření navrhl, aby žalovaný nejprve posoudil dodatky č. 4/2018 a č. 5/2018, včetně příloh, smlouvy o závazku veřejné služby, sdělil své vyhodnocení účastníkům a návazně na to by účastníci realizovali návrhy na další postup ve věci ve formě stanoviska, příp. označení důkazních prostředků a jejich zaslání. Tomuto požadavku bylo fakticky vyhověno vydáním mezitímního rozhodnutí, v němž žalovaný rovněž zachytil východiska pro další posuzování nároku uplatněného navrhovatelem.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Účastníci posléze měli možnost navrhnout další důkazní prostředky, žalobce ovšem zpracování znaleckého prostředku nenavrl.

12. Žalovaný nepovažoval zpracování znaleckého posudku za nezbytné. Žalobce v průběhu celého řízení stavěl svou obranu na tvrzení, že mu v rozhodném období náleží úhrada prokazatelné ztráty včetně přiměřeného zisku. To ovšem nepředstavuje otázku odbornou, nýbrž právní, kterou mohl posoudit pouze žalovaný. Žalovaný ji vyřešil v mezitímním rozhodnutí, v další fázi řízení zůstala sporná podoba vyúčtování (rozsah ujetých kilometrů). Zatímco zúčastněná osoba podrobně a hodnověrně specifikovala konkrétní spoje, časové období a rozsah kilometrů, které žalobci klasifikuje jako neodjeté, což podpořila listinnými důkazy, žalobce její tvrzení pouze v obecné rovině odmítl a v řízení se mu jej nepodařilo vyvrátit.
13. Žalovaný se ohradil proti tezi žalobce, že v napadeném rozhodnutí vyhodnotil dodatky smlouvy o závazku veřejné služby jako neplatné. Žalovaný pouze vyslovil názor, že závazek veřejné služby nelze založit zpětně (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 11. 2017, č. j. 10 As 130/2017-56). Dle žalovaného je třeba tento závěr vztáhnout i na uzavírání dodatků smlouvy o závazku veřejné služby dle zákona č. 111/1994 Sb., o silniční dopravě, kterými dochází k prodlužování platnosti smlouvy, resp. smluvnímu zajištění dopravní obslužnosti v závazku veřejné služby na jednotlivé roky. Jestliže k uzavření dodatků smlouvy o závazku veřejné služby na období let 2017 a 2018 došlo shodně dne 14. 2. 2018, pak žalobce od 1. 1. 2017 do 13. 2. 2018 neprovozoval veřejnou linkovou dopravu v rámci závazku veřejné služby.
14. Z tohoto dílčího závěru však žalovaný nedovodil, že žalobce provozoval veřejnou linkovou dopravu v daném období zcela mimo rámec veřejnoprávní smlouvy. Smluvní strany se dodatkem č. 5/2009 dohodly na trvání smlouvy do 31. 12. 2019. Ačkoli nesjednaly podmínky provozování veřejné linkové dopravy na období od 1. 1. 2017 do 13. 2. 2018 předem, uzavřely následně dodatky smlouvy o závazku veřejné služby, kterými se dohodly na vypořádání tohoto období. Na dodatky smlouvy o závazku veřejné služby v části období do 13. 2. 2018 proto žalovaný pohlížel jako na veřejnoprávní smlouvu nepojmenovanou, v níž si smluvní strany dohodly vypořádání nároků souvisejících s provozováním veřejné linkové dopravy dle smlouvy o závazku veřejné služby.
15. Uvedené právní hodnocení dodatků smlouvy o závazku veřejné služby nemělo přímý dopad na posouzení navrhovatelem uplatněného nároku. Jestliže žalovaný nevyhodnotil dodatky smlouvy o závazku veřejné služby jako neplatné, neměl důvod posuzovat řešenou záležitost optikou bezdůvodného obohacení. Žalobcem zmiňovaný rozsudek sp. zn. 10 As 171/2016 proto nelze na tento případ aplikovat.
16. Součástí smlouvy o závazku veřejné služby rovněž musel být konsensem dosažený předběžný odborný odhad prokazatelné ztráty na dobu trvání přepravních povinností. Dikce § 19b odst. 3 zákona o silniční dopravě, ve znění do 30. 6. 2010, totiž limitovala povinnost kraje hradit prokazatelnou ztrátu sjednanou výší předběžného odborného odhadu, pročez byl vznik této povinnosti kraje podmíněn existencí tohoto odhadu potvrzeného oběma stranami sjednáním ve smlouvě. Fakt, že předběžný odborný odhad prokazatelné ztráty předkládá dopravce, však ještě neznamená, že jej kraj musí bez dalšího akceptovat. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 4. 2012, č. j. 1 As 26/2012-53, Sb. NSS 2656/2012, vyplývá, že výše předběžného odborného odhadu vzniká na

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

základě konsenzu smluvních stran. Uvedené pak nutně platí i ve vztahu k výši přiměřeného zisku.

17. Žalovaný na základě dodatků smlouvy o závazku veřejné služby dospěl k závěru, že prokazatelná ztráta byla mezi smluvními stranami sjednána v článku označeném jako „*Výpočet záloh na úhradu prokazatelné ztráty*“. Tímto článkem totiž nedocházelo k úpravě záloh ani způsobu výpočtu záloh, nýbrž jím byl stanoven právě předpoklad prokazatelné ztráty pro daný kalendářní rok. Ten počítal s přiměřeným dohodnutým ziskem ve výši 0,00 Kč/km, a to pro rok 2017 i 2018. Skutečnost, že přiměřený zisk byl dohodnutý v nulové výši, lze dovozovat rovněž z čl. V odst. 18 smlouvy o závazku veřejné služby, ve znění jejího dodatku č. 4/2018, dle něhož „*v případě, že u dopravce dojde k úspoře celkových provozních nákladů na 1 km a tyto tak budou oproti výši stanovené příslušným dodatkem (tj. dodatkem, kterým se provádí výpočet záloh na úhradu prokazatelné ztráty, jakož i dohodnutého přiměřeného zisku) nižší, nebude o vzniklý rozdíl navýšen dohodnutý přiměřený zisk definovaný ve výpočtu záloh na úhrady prokazatelné ztráty pro příslušný kalendářní rok.*“.
18. Žalovaný tak nepřisvědčil argumentaci žalobce, že se smluvní strany dohodly na přiměřeném zisku ve výši uvedené v předběžném odborném odhadu prokazatelné ztráty předloženém žalobcem. Ten je totiž ve smlouvě o závazku veřejné služby výslovně označen jako informativní příloha. Jestliže existuje (domnělý) rozpor ve výkladu smlouvy v otázce sjednané výše přiměřeného zisku, kdy žalobce odkazuje na jím předložený odborný odhad, který však má z vůle smluvních stran pouze informativní charakter, je v takovém případě třeba dát přednost ujednání, které vyplývá přímo ze samotné smlouvy, resp. z jejího dodatku. Sjednání přiměřeného zisku v nulové výši navíc potvrzuje vyúčtování za rok 2017 předložené žalobcem, v němž sám žalobce kalkuluje přiměřený zisk v nulové výši.
19. Žalovaný rovněž nesouhlasil s tezí žalobce, že má nárok na úhradu prokazatelné ztráty (včetně přiměřeného zisku) i v případě, že neprovozoval veřejnou linkovou dopravu v rámci závazku veřejné služby. Nárok na úhradu prokazatelné ztráty včetně dohodnutého přiměřeného zisku dopravci vzniká pouze v případě provozování veřejné linkové dopravy v rámci závazku veřejné služby. Smluvní strany přitom musí předem dohodnout podmínky, za kterých bude dopravce veřejnou službu poskytovat. K tomuto účelu slouží právě předběžný odborný odhad prokazatelné ztráty. Ten však z logiky věci nemůže být mezi stranami sjednán *ex post*, tedy v situaci, kdy dopravce již zná reálné výsledky svého hospodaření v daném období.
20. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 7. 2016, č. j. 6 As 206/2015-99, vyplývá, že účelem institutu předběžného odborného odhadu prokazatelné ztráty je regulovat maximální výši kompenzace, kterou je možné státem nebo ze státních prostředků poskytnout podnikům, které mají plnit úkoly veřejné služby tak, aby nedocházelo k plýtvání veřejnými prostředky, ale zejména, aby tyto poskytnuté prostředky nepředstavovaly zvýhodnění dotčeného dopravního podniku, a tedy nedovolenou státní podporu ve smyslu čl. 107 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie. Parametry, na jejichž základě je vyrovnání vypočteno, totiž musí být stanoveny předem, objektivním a transparentním způsobem. Výklad žalobce by naopak vedl k tomu, že by kraj jako objednatel postrádal možnost ovlivnit obsah uzavírané smlouvy ve vztahu k výši úhrady prokazatelné ztráty.

Jednání před soudem

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

21. Při jednání dne 18. 11. 2024 žalobce i žalovaný setrvali na svých procesních stanoviscích, odkázali na svá písemná podání a shrnuli svou argumentaci. Žalobce akcentoval rozdíl mezi náhradou ušlého zisku coby součástí bezdůvodného obohacení žalovaného za rok 2017 a část roku 2018, kdy dle žalobce nebyla uzavřena platná veřejnoprávní smlouva o závazku veřejné služby, a náhradou přiměřeného zisku spojenou se závazkem veřejné služby za zbývajících část roku 2018. Žalobce dodal, že v rozsahu nároku, o kterém nebyla uzavřena platná veřejnoprávní smlouva, nemělo být žalovaným ani rozhodováno, neboť nejde o spor z veřejnoprávní smlouvy.
22. Žalovaný upozornil na rozsudek zdejšího soudu ze dne 17. 10. 2024, č. j. 3 A 10/2024-69, který v obdobné věci žalobu žalobce zamítl. Žalobce poznamenal, že proti citovanému rozsudku podal kasační stížnost a že je tamější věc rozdílná oproti nyní projednávané.
23. K dotazu soudu žalobce i žalovaný výslovně uvedli, že nemají důkazní návrhy.

Posouzení žaloby soudem

24. Soud přezkoumal napadené rozhodnutí, včetně řízení, jež jeho vydání předcházelo, v mezích žalobních bodů, jimiž je vázán, vycházeje přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodnutí správního orgánu [§ 75 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“)].
25. Po posouzení věci soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
26. Soud úvodem podotýká, že žalobce napadl žalobou též mezitímní rozhodnutí žalovaného. Soud proto usnesením ze dne 17. 7. 2023, č. j. 17 A 78/2022-87, přerušil toto řízení do skončení řízení vedeného u zdejšího soudu pod sp. zn. 9 A 29/2022, resp. do skončení řízení o kasační stížnosti. Rozsudkem ze dne 27. 11. 2023, č. j. 9 A 29/2022-59, zdejší soud žalobu zamítl, Nejvyšší správní soud následně rozsudkem ze dne 17. 9. 2024, č. j. 4 As 415/2023-54, zamítl kasační stížnost žalobce. Soud pak usnesením ze dne 15. 10. 2024, č. j. 17 A 78/2022-93, vyslovil, že se v řízení pokračuje.
27. Soud konstatuje, že převážná část žalobní argumentace směřuje proti základu věci, tj. proti hodnocení povahy a obsahu dodatků č. 4/2018 a č. 5/2018 smlouvy o závazku veřejné služby, resp. smlouvy samotné provedenému žalovaným a z něj vyplývajících závěrů, že mezi žalobcem a zúčastněnou osobou byl pro předmětné období dohodnut přiměřený zisk v nulové výši. Žalobce tak nemá nárok na úhradu prokazatelné ztráty včetně přiměřeného zisku.
28. Základ věci však byl již vypořádán v mezitímním rozhodnutí žalovaného a jeho závěry posouzeny správními soudy. Soud proto bude v rozsahu této argumentace žalobce vycházet z rozsudku sp. zn. 4 As 415/2023, který se k námitkám žalobce již komplexně a jednoznačně vyjádřil, přičemž soud neshledal žádný důvod se od závěrů předmětného rozsudku odchýlit.
29. Předmětný rozsudek (body 24 a 25) se vyjadřuje ke smyslu institutu předběžného odborného odhadu dle § 19b odst. 3 zákona o silniční dopravě, ve znění do 30. 6. 2010. Dále (body 26–28) upozorňuje na to, že rozsudek sp. zn. 10 As 130/2017 není s ohledem na skutkové odlišnosti přílehlavý, posuzované věci více odpovídají závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 10. 2017, č. j. 4 As 107/2017-30. V tamější věci byla písemná veřejnoprávní smlouva o závazku veřejné služby uzavřena ještě před samotným uskutečněním veřejné služby, avšak bez předběžného odhadu prokazatelné ztráty, který byl dopravcem předložen až zpětně. Předběžný odborný odhad prokazatelné ztráty je Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

zákonem požadovanou náležitostí smlouvy o závazku veřejné služby, a nelze jej tudíž předložit zpětně.

30. Předmětný rozsudek (body 29 a 30) proto uzavřel, že pro rok 2017 a začátek roku 2018, tj. do 13. 2. 2018, žalobci platně nevznikl závazek veřejné služby provozovat na území Plzeňského kraje dopravní obslužnost linkovými autobusy. Předmětný rozsudek se ztotožnil s názorem žalovaného, že uskutečňování dané veřejné služby žalobcem v příslušném období probíhalo nejvýše na základě veřejnoprávní smlouvy nepojmenované mající základ v právních vztazích týkajících se závazku veřejné služby v linkové dopravě. V tomto ohledu byly závěry rozsudku sp. zn. 9 A 29/2022, že na základě dodatků č. 4/2018 a č. 5/2018 smlouvy o závazku veřejné služby žalobci platně vznikl závazek veřejné služby, sice nesprávné, leč nijak to nezasáhlo do práv žalobce, který beztak tvrdil, že mu pro dané období nevznikl závazek veřejné služby.
31. Předmětný rozsudek (body 31 a 32) učinil dílčí závěr, že žalobce v daném období neměl nárok na úhradu přiměřeného zisku, neboť neplnil závazek veřejné služby. Z tohoto důvodu nemělo smysl zabývat se námitkami žalobce, dle nichž v rámci dodatku č. 4/2018 a dodatku č. 5/2018 co do období od 1. 1. 2017 do 13. 2. 2018 měly smluvní strany zájem upravit práva a povinnosti při provozování dopravní obslužnosti, a to včetně sjednání přiměřeného zisku.
32. Naopak pro období od 14. 2. 2018 do 31. 12. 2018 dle předmětného rozsudku (bod 33) závazek veřejné služby platně vznikl. Dle předmětného rozsudku (body 34 a 35) je podstatou sporu výklad jednotlivých ustanovení smlouvy o závazku veřejné služby, resp. jejích dodatků a příloh, výklad veřejnoprávních smluv přitom vychází ze zásad zakotvených v občanském zákoníku, podstatná je zejména vůle smluvních stran.
33. Pro období od 14. 2. 2018 do 31. 12. 2018 se předmětný rozsudek (bod 36) ztotožnil se závěry rozsudku sp. zn. 9 A 29/2022, body 58–61, tedy že v čl. III dodatku č. 5/2018 smlouvy o závazku veřejné služby, byť označeném jako „*Výpočet záloh na úhradu prokazatelné ztráty pro rok 2018*“, byl přiměřený zisk sjednán ve výši 0,00 Kč. Předmětný rozsudek také připomněl, že v čl. V odst. 18 smlouvy o závazku veřejné služby, novelizovaném dodatkem č. 4/2018, je uvedeno, že v případě úspor celkových provozních nákladů nebude o vzniklý rozdíl navýšen přiměřený zisk, který byl definován ve výpočtu záloh na úhradu prokazatelné ztráty. Žalobce namítal, že se uvedená ustanovení týkala výhradně výpočtu zmíněných záloh, neuvedl však nic konkrétního.
34. Předmětný rozsudek (bod 37) se též ztotožnil s rozsudkem sp. zn. 9 A 29/2022 v tom, že posuzoval zavedenou praxi smluvních stran. Obdobné dodatky jako v projednávaném případě byly uzavřené na období předchozích let až do roku 2016, resp. jejich přílohy nebyly nikdy označeny pouze jako informativní a nikdy u nich nebylo výslovně uvedeno, že jde o odhad předložený dopravcem. Z toho je zjevný záměr smluvních stran přílohu č. 2 k dodatku č. 5/2018 smlouvy o závazku veřejné služby odlišit od dřívějších příloh právě označením „informativní“ a „předložená dopravcem“. Nelze mít tudíž bez dalšího za to, že zúčastněná osoba takto označenou přílohu bez dalšího akceptovala jako součást veřejnoprávní smlouvy o závazku veřejné služby, resp. že neučinila ničeho, aby ji odmítla, jak namítl žalobce. Další dosavadní zavedená praxe smluvních stran spočívala ve vyjádření smluvního konsenzu zúčastněné osoby s předmětnými přílohami předloženými žalobci jejich podpisem.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

35. Namítl-li žalobce, že dodatek č. 5/2018 neobsahuje ustanovení, dle něhož nebude v případě úspor na nákladech provozování dopravních služeb navýšena záloha na úhradu přiměřeného zisku, předmětný rozsudek (bod 39) upozornil na čl. V odst. 18 smlouvy o závazku veřejné služby, novelizovaný dodatkem č. 4/2018, který je aplikovatelný na všechna práva a povinnosti do budoucna.
36. Předmětný rozsudek (bod 40) učinil dílčí závěr, že žalobce se zúčastněnou osobou pro období od 14. 2. 2018 do 31. 12. 2018 sjednaly v dodatku č. 5/2018 smlouvy o závazku veřejné služby přiměřený zisk ve výši 0,00 Kč. Žalobce naopak neprokázal, že se součástí smlouvy o závazku veřejné služby stala příloha č. 2 ke zmíněnému dodatku, v níž byl uveden přiměřený zisk ve výši 1,00 Kč/km.
37. Konečně k námitce žalobce, že započtení vlastního nároku na přiměřený zisk oproti nároku zúčastněné osoby na úhradu tvrzeného přeplatku měsíčních záloh uplatnil jako svou procesní obranu, jelikož správně mu měl vzniknout nedoplatek, předmětný rozsudek odkázal na již řečené, tj. že žalobce buď neměl na prokazatelnou ztrátu včetně přiměřeného zisku nárok, nebo neprokázal, že by si se zúčastněnou osobou sjednal přiměřený zisk v nenulové výši (bod 41).
38. Soud shrnuje, že žalovaný byl příslušný k rozhodnutí o všech u něj uplatněných nárocích zúčastněné osoby a žalobce, jelikož se jednalo o nároky plynoucí z veřejnoprávních smluv. To platí i pro neúspěšnou procesní obranu žalobce spočívající v uplatnění nároku na vydání bezdůvodného obohacení, kdy mu měl žalovaný uhradit přiměřený zisk. Jakkoli se totiž v roce 2017 a na začátku roku 2018 ze strany žalobce nejednalo o plnění závazku veřejné služby, bylo plněno na základě veřejnoprávní smlouvy nepojmenované mající základ v právních vztazích týkajících se závazku veřejné služby v linkové dopravě. Tato smlouva ovšem nemohla založit nárok žalobce na přiměřený zisk dle § 19b odst. 1 zákona o silniční dopravě, ve znění do 30. 6. 2010, jenž lze ztotožnit s ušlým ziskem, protože žalovanému nemohlo vzniknout bezdůvodné obohacení, resp. žalobci nemohla vzniknout veřejnoprávní obdoba soukromoprávního nároku na vydání bezdůvodného obohacení. Ve zbytku roku 2018 pak žalobce plnil závazek veřejné služby, přičemž byl sjednán zisk v nulové výši.
39. Soud dodává, že žalobce v žalobě neuvedl žádnou konkrétní argumentaci směřující proti vlastnímu vyčíslení nároku zúčastněnou osobou.
40. Jediná žalobní námitka, jež se netýká základu věci, je námitka nevypořádání důkazního návrhu žalobce žalovaným. Soud se ztotožňuje s názorem žalovaného, že žalobce v průběhu správního řízení nevznesl návrh na provedení důkazu vypracováním znaleckého posudku, námitka žalobce je proto nedůvodná.
41. Vyjádření žalobce ze dne 10. 6. 2021 neobsahuje jasný a jednoznačný návrh na provedení důkazu vypracováním znaleckého posudku. Jedná se o hypotetické úvahy žalobce, jak by měl žalovaný případně postupovat, pokud nastane určitá procesní situace. Žalobce se domníval, že by žalovaný měl vyjádřit svůj názor na dodatky smlouvy o závazku veřejné služby, a teprve na základě výsledku tohoto hodnocení by účastníci měli sdělovat svá další stanoviska, popř. označit důkazní prostředky. I z toho je dle soudu zřejmé, že žalobce v této fázi správního řízení neměl v úmyslu navrhopvat či předkládat důkazy vztahující se k vyčíslení nároku zúčastněné osoby, naopak měl v úmyslu reagovat až na názor žalovaného týkající se základu věci.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

42. O základu věci pak žalovaný rozhodl mezitímním rozhodnutím a následně umožnil účastníkům sdělit svá stanoviska, popř. důkazní návrhy. Žalovaný konstatoval pasivitu žalobce a přdestřel svůj náhled na věc již v části „VIII. *Východiska pro další posuzování nároku uplatněného navrhovatelem*“ mezitímního rozhodnutí. Následovala výzva účastníkům dle § 36 odst. 1 a 2 ze dne 1. 2. 2022, č. j. MV-55630-44/ODK-2021, informující je o tom, že se v dalším řízení bude zjišťovat rozsah žalobcem skutečně ujetých km s tím, že se od žalobce očekává vyjádření k podkladům od zúčastněné osoby, přičemž žalobce může navrhnout nebo předložit důkazy. Na ni navázala výzva žalobci ze dne 12. 4. 2022, č. j. MV-55630-53/ODK-2021, obsahující poučení o jeho procesních právech a o významu sporného řízení, tj. o důkazní povinnost žalobce s tím, že na výzvu ze dne 1. 2. 2024 adekvátně nereagoval (viz shrnutí v bodech 153–155 napadeného rozhodnutí).
43. Soud přitakává i názoru žalovaného, že vypracování znaleckého nebylo nezbytné. Pro základ věci bylo nutné vyřešit právní otázku, nikoli skutkovou, kterou mohl posoudit výhradně žalovaný. Pro vyčíslení nároku zúčastněné osoby měl žalovaný k dispozici konkrétní a strukturovanou specifikaci nároku od zúčastněné osoby podloženou jí předloženými podklady, zatímco žalobce se k výpočtům a způsobu krácení km zúčastněnou osobou vyjádřil pouze v obecné rovině, přičemž k listinným důkazům předloženým zúčastněnou osobou se nevyjádřil vůbec (viz body 137–148 napadeného rozhodnutí). Důkazy předložené účastníky žalovaný hodnotil v bodech 156 a násl. napadeného rozhodnutí.

Závěr

44. Soud tedy neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.
45. Protože žalobce nebyl ve sporu úspěšný a žalovanému žádné účelně vynaložené náklady v řízení nevznikly, soud ve druhém výroku rozsudku v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. rozhodl, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
46. Soud konečně rozhodl tak, že zúčastněné osobě nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení, neboť jí neuložil plnění žádných povinností, ani neshledal důvody zvláštního zřetele hodné (§ 60 odst. 5 s. ř. s. *a contrario*).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 18. listopadu 2024

Milan Tauber
předseda senátu

z důvodu nepřítomnosti předsedy senátu
podepsal písemné vyhotovení rozhodnutí v souladu
s § 54 odst. 2 věta druhá s. ř. s. člen senátu Vadim Hlavatý v.r.

Shodu s prvopisem potvrzuje M. S.